

Lažno predstavljanje i dijeljenje tuđih fotografija bez dozvole

 Centar za nestalu
i zlostavljaju djeću

 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

HRVATSKA UDRUGA ZA
ODNOSE S JAVNOŠĆU 

1. Uvod (10 minuta)

Nastavnik objašnjava sljedeće:

Na internetu, kao i u stvarnome životu, važno je čuvati svoje, ali i tuđe osobne podatke koji su nam poslani u povjerenju. Ukoliko ih ne zaštitimo, postajemo ranjiviji za različite prijetnje. Kako se ljudi na internetu nalaze iza ekrana, to im često pruža nekakav osjećaj anonimnosti, što može dovesti do toga da korisnici interneta budu hrabriji, a nažalost i okrutniji. Zbog toga na internetu postoje rizici za brojne prijetnje privatnosti njegovih korisnika – od dijeljenja privatnog sadržaja, do pravljenja lažnih profila na različitim platformama.

Iako vama dijeljenje sadržaja s prijateljima ili na društvenim mrežama može djelovati bezazleno, važno je da razumijete kako jednom kada se nešto podijeli online, nad time se gubi kontrola. Osobni podatci i fotografije mogu biti iskorišteni za izradu lažnih profila, elektroničko nasilje ili čak za ucjenjivanje.

Ponekad se događa da učenici dijele nečije privatne fotografije bez dozvole, što se vama može činiti kao nešto bezazleno, ali je važno da shvatite da to spada u elektroničko nasilje, odnosno kako dijeljenje nečijih privatnih fotografija bez njihovog znanja ili odobrenja nije dozvoljeno te može biti i kažnjivo. Izuzetno je važno učenike osvijestiti o posljedicama elektroničkog nasilja.

2. Dijeljenje tuđih fotografija bez dozvole (15 minuta)

Učenike podijelite u nekoliko grupa. Učenici dobiju sljedeći slučaj: „Tvoj prijatelj iz razreda uslikao je drugog učenika u trenutku kada je napravio neobičnu grimasu. Odlučio je objaviti tu fotografiju na društvenim mrežama bez dozvole prijatelja koji se nalazi na slici. Vršnjaci su pisali ružne komentare ispod fotografije.“

Zadatak učenika je odgovoriti na sljedeća pitanja:

- Što mislite, kako se osjeća učenik čije je sramotna fotografija objavljena?
- Što mislite, kako bi navedena fotografija mogla utjecati na odnos drugih učenika prema njemu?
- Što mislite, kako bi se osjećao učenik koji je objavio navedenu fotografiju kada bi ga otkrili?
- Što mislite, kakve bi posljedice on imao te kakvo bi drugi učenici mišljenje stvorili o njemu? Misli li da bi to utjecalo na njihovo ponašanje prema njemu?
- Kako bi promatrači, odnosno učenici koji su saznali da se navedena situacija dogodila mogli reagirati?
- Što biste vi savjetovali žrtvi koja je ovo doživjela – što da napravi?
- Što mislite, zašto neki učenici šute i ne žele prijaviti ovakve slučajeve elektroničkog nasilja?
- Što mislite, što vaši nastavnici mogu napraviti kako biste im bili

slobodniji reći ukoliko se u vašoj školi dogodi elektroničko nasilje?

- Što bi se moglo napraviti kako bi se spriječilo da učenici vrše elektroničko nasilje?

3. Rasprava i zaključak (20 minuta)

- Svaka grupa predstavi svoje zaključke drugim učenicima.
- Nastavnik može pisati glavne zaključke na ploču te potaknuti dodatnu raspravu dodatnim pitanjima.
- Nastavnik naglašava važnost prijave i reagiranja na elektroničko nasilje, ali i važnost podrške vršnjaka. Važno je naglasiti im kako pravila koja vrijede u stvarnome svijetu vrijede i u online svijetu, te kako moraju poštovati jedni druge i na internetu.

Svrha ove radionice je potaknuti učenike na promišljanje o ozbiljnim posljedicama koje elektroničko nasilje može imati na žrtve, ali i počinitelje. Kroz otvorenu raspravu o emocionalnim, društvenim i reputacijskim posljedicama, učenici će dobiti dublje razumijevanje kako njihove aktivnosti na internetu mogu utjecati na druge. Aktivnost također osnažuje učenike da prepoznaju svoju odgovornost u stvaranju pozitivnog online okruženja te da shvate koliko je važna reakcija i prijava.